

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/128/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

189/2019. (VI.13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2019. március 27-én postai úton előterjesztett panaszát a 2019. június 13-án – Dr. Cservák Csaba testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

átteszi

az intézkedést foganatosító szerv – M. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2019. március 27-én postai úton terjesztett elő panaszt a vele szemben 2019. március 8-án foganatosított rendőri intézkedésekkel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy volt férjével közös gyermekeik G. M. (2002. október 10-én született) és B. L. (2006. október 3-án született, továbbiakban: a panaszos gyermeke).

A S. Járásbíróság *. számú, 2016. június 27. napján kelt ítéletével – mely 2017. április 24-én emelkedett jogerőre – szabályozta az édesapa gyermekkel való kapcsolattartási jogát.

Az ítélet szerint 2019. március 8-10. között folyamatos kapcsolattartásra volt jogosult az édesapa. A kapcsolattartás pénteken 16 órától vasárnap 19 óráig tart. A gyermek átadás-átvételének helye a panaszos mindenkori lakóhelye: M. város, A. utca 17. szám.

A panaszos a megjelölt hétvégére cserét kért az édesapától, mivel a gyermeknek pénteken zeneiskola, néptánc szakkör és 17 óra 30 perctől 19 óráig zenekari elfoglaltsága van. Ezen a

---

^{1 1 1} Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

napon 19 órára (két hónappal korábban egyeztetett) gyermekpszichiáterhez időpontja volt. Ezen kívül szombaton és vasárnap is iskolai és szakköri programja volt. Az édesapa a válasz e-mailben nem fogadta el a cserét, hanem vállalta a programokat: „probléma nélkül el tudom látni a gyermek szabadidős elfoglaltságainak biztosítását”.

17 óra 15 perc körül ment a panaszos a gyermekkel a zenekari próbára, a panaszos a gyermeket a zeneiskolában várta, mivel onnan akartak indulni a pszichiáterhez. 18 óra 30 perckor a panaszos lement a próbateremhez, ekkor látta meg, hogy az édesapa ott áll a zeneiskola kapujában.

A panaszos bement a próbaterem előterébe, ott várta a próba végét. 18 óra 35 perckor bement két rendőr. A panaszoson kívül nem tartózkodott ott senki. Megkérdezték, hogy hívják a panaszost, a panaszos megmondta. Közölték, hogy pont őt keresik. Nem mutattak semmilyen iratot, hanem minden átmenet nélkül letámadták, hogy miért nem adta oda a gyermeket 16 órakor. A panaszos mondta, hogy a gyermeknek délutáni programjai vannak, melyekről az apa is tudott. A panaszos próbálta sorolni, de nem foglalkoztak vele. A panaszos mondta nekik, hogy ő csak cserét kért az apától, mert a gyermeknek több programja is volt a hétvégére. Azt is megemlítette, hogy ez nem az átadás helye. A rendőr azt mondta, hogy a programokra az apa is el tudja vinni a gyermeket. A panaszos megkérdezte, hogy tudják-e, hogy hol lakik az apa. Erre mosolyogva válaszoltak, hogy tudják, 100 kilométerre, de azt mondta, hogy meg tudja oldani a programokat. Számon kérő stílusban megkérdezték, hogy miért csinál programokat a láthatásra. A panaszos közölte, hogy a szombati program egy egész napos néptánc fellépés, ami minimum 50 gyereket érint és nem ő szervezte. A rendőrök sértő hangnemben, folyamatosan számon kérték, és vádolták, például azzal, hogy az apa már 85 napja nem látta a fiát, hogy miért nem adja oda a gyermeket, hogy biztos nem volt véletlen, hogy elvették tőle a nagyobbik gyereket, hogy meri ezt megcsinálni és mi az, hogy nem adja oda a gyereket. Megalázó, kioktató módon bántak a panaszossal, nem kérdeztek semmit, nem voltak kíváncsiak az álláspontjára, csak vádaskodtak.

A rendőrök azt mondták, hogy hívja ki a gyermeket, beszélni akarnak vele. A panaszos megkérdezte, hogy ott lehet-e. Azt mondták, hogy nem, kategorikusan kijelentették, hogy ő nem beszélhet a gyermekkel, csak ők, és nem is lehet jelen. Ez ellen a panaszos tiltakozott, mivel a gyermek kiskorú, ekkor megfenyegette az alacsonyabb rendőr, hogy majd ő kihívja a gyermeket, ha a panaszos nem teszi meg azonnal. A panaszos nem szeretne volna, hogy a zenekari próbáról, ami még tartott, rendőrök hívják ki a gyermeket. Hiába kérte, hogy a gyermek várhassa meg a zenekari próba végét, még egyszer utasították, ezért kihívta a gyermeket. Nem engedték, hogy bármit mondjon a gyermeknek a helyzetről, hogy ne ijedjen meg, tudja, miről van szó. Semmit nem tudott neki mondani a panaszos, nem hagyták megnyugtani.

Az alacsonyabb rendőr kivitte a gyermeket, ahol az apja várta, és ott beszélt vele. A panaszos nem mehetett velük ki, de az apja ott lehetett. A másik rendőr bent maradt a panaszossal. A panaszos próbált vele beszélni, ekkor már sírt. Megismételték, hogy a panaszos szórakozik az apával, szegény apa 85 napja nem látta a gyermekét, az apa is megoldja a programokat, megakadályozta a panaszos a láthatást, és ő csinálta a programokat. Sőt, az egyik rendőr azt is mondta, hogy ő is elvált, az ő volt felesége is ellene neveli a gyereket. Kabát, minden nélkül kellett a gyermeknek az apjához mennie. A panaszossal közölte a rendőr, hogy a gyermek szaxofonját vigye haza. Megjegyezték, hogy nyugodjon meg, ez csak hiszti a részéről.

A rendőrök eljárását azért sérelmezi a panaszos, mert megsértették emberi méltóságában, úgy beszéltek vele, mintha a volt férje szócsövei lettek volna. Vádolták, cinikusak, számon kérők voltak. A gyermekre nem voltak tekintettel, megalázó, méltánytalan helyzetet teremtettek az intézkedésük során.

2) A panaszos által csatolt, a gyermek apjával folytatott e-mail kommunikációból kiderül, hogy a panaszos valóban cserét kért, azonban erre az apa egyértelműen leírta, hogy továbbra is szeretne élni a kapcsolattartási jogával. Megjelölte, hogy 16 órakor várni fogja a gyermeket az átvételének helyén, és a továbbiakban el tudja látni a gyermek szabadidős elfoglaltságának biztosítását. Az

apa továbbá rögzíti, hogy éppen a panaszos jelölte meg február 21-én kelt levelében az adott hétvégét az akkori hétvége pótlására, melyet az apa elfogadott. Az apa közli, hogy ez a hétvége az év elsőnek elmaradt január 11-13. hétvégéjét volt hivatott pótolni, mivel az apa akkori láthatását a panaszos megakadályozta.

A gyermek apja másik levelében rögzíti, hogy szkeptikus a bizonytalan pótlási ígérek betartásával kapcsolatban, ezért szeretné hivatalos láthatási időben, vagy hivatalos pótlási láthatási időben megoldani a fiával való találkozást. Rögzíti, hogy másnap mindenképpen szeretne végre találkozni a fiával, ami nem túlzó igény a részéről, figyelembe véve, hogy a panaszos önkényes akadályozó magatartása miatt 81 napja nem látta őt. A panaszost kéri, hogy térjen jobb belátásra, és biztosítsa a fiának, hogy találkozzon az apjával és a testvérével.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) B. Á. r. alezredes 2019. április 23-ai átiratában az alábbi megállapításokat tette.

2019. március 8-án G. G. r. zászlós és P. J. r. főörzsászlós intézkedett a panaszossal szemben, mivel K. G. (a gyermek apja) 2019. évben több esetben (minimum ötször) tett bejelentést, miszerint gyermekláthatási jogával szeretne élni, azonban ebben volt felesége (a panaszos) akadályozza.

2) G. G. r. zászlós és P. J. r. főörzsászlós 2019. április 15-ei jelentésükben az alábbi megállapításokat tették a panasszal kapcsolatban.

A rendőrök 16 óra 10 perckor jelentek meg a panaszos lakcímén, mert onnan az apa bejelentést tett, miszerint a gyermekláthatási jogával szeretne élni, azonban ebben a panaszos akadályozza.

Az apa a rendőri kérdésre elmondta, hogy azzal a céllal érkezett, hogy kisebbik gyermekét elvigye magával a panaszostól, azonban a panaszos a telefonhívásokra nem reagál. Elmondta még, hogy a Sz. Törvényszék * számú határozata alapján minden páros hét péntek 16 órától vasárnap este 18 óráig gyakorolhatja kapcsolattartási jogát a gyermekkel.

A jogával élve, a bejelentést megelőzően meg is jelent a panaszos lakcímén. Mikor odaért a házhoz, próbálta elérni a panaszost telefonon, azonban nem járt sikerrel. Elmondta, hogy a házba nem ment be, mivel nem akar konfliktust volt feleségével, így azt sem tudja, hogy otthon vannak-e egyáltalán. Más elmondani nem tudott.

Ezt követően az apa átadta a rendőröknek a törvényszék * számú határozatát, amelyben valóban szerepelt a kapcsolattartási jog a megjelölt időszakban.

A rendőrök ezután megjelentek a panaszos lakásánál, ahol többszöri kopogtatásra, csengetésre senki nem nyitott ajtót. A lakás ajtói, ablakai zárt állapotban voltak, ott láthatóan nem tartózkodott senki.

A történeteket a rendőrök jelentették a TIK ügyeletes részére, az apának megadták a jogi felvilágosítást, aki azt tudomásul vette. Ezekon felül mást megállapítani nem tudtak.

2019. március 8-án 18 óra 25 perckor az apa ismét bejelentést tett, hogy a fiát látta a zeneiskola épületénél.

A jelzett címen az előtérben tartózkodott a panaszos. A napszaknak megfelelő köszönéssel megszólították, közölték az intézkedésük célját. A feltett kérdésre elismerte, hogy láthatása van az apának, de olyan elfogadható magyarázatot nem tudott adni, amely a bírói végzésben foglalt időszakos kapcsolattartási jogot esetlegesen kizárhatná. A helyszínen tapasztaltak alapján az ítélet betartására nem törekszik a panaszos. Magatartása paranoid, pszichésen labilis volt, folyamatosan

azt hajtogatta, hogy az apa nem viszi vissza a gyermeket, ellene fordítja. Egyik pillanatban magába roskadó, szótlan, a következő pillanatban indulatos, ideges volt. Arra sem tudott érdemi választ adni, hogy az elmúlt három hónapban miért hiúsította meg a kapcsolattartást, sem arra, hogy a végzésben foglalt szülői kapcsolattartási jog végrehajtását tudatosan, szándékosan akadályozza, hiúsítja-e meg sorozatosan. Az intézkedés során a zenekari próbának vége volt, kimentek a gyerekek. A kijárat az előtéren keresztül vezetett. A kimenet során a gyermek irányába a panaszos azt sulykolta, hajtogatta, hogy ne menjen el az apjával. Láthatóan befolyásolható, akaratát elnyomó magatartást tanúsított vele szemben, az ilyen esetekben bevett gyakorlat, hogy semleges környezetben, az apától és anyától is külön meghallgatásra kerül az érintett kiskorú, hogy mit szeretne, hogyan viszonyul a kapcsolattartásra jogosult szülőhöz.

Szóbeli meghallgatása során a gyermek korát meghaladó értelmi képességű személy benyomását keltette, kijelentése szerint szerette volna a hétvégét édesapjával tölteni, szívesen találkozik vele, jó a személyes kapcsolatuk. Láthatóan örömmel töltötte el az édesapjával való találkozás lehetősége. A meghallgatása során azonban látható volt rajta az édesanyja erős befolyása a magatartására, döntéseire, amely félelemben, szorongásban nyilvánult meg.

A meghallgatást követően a gyermek megbeszélte a panaszossal, hogy a hétvégét apjával tölti.

A panaszossal szembeni intézkedés során mindvégig kulturált, higgadt, szakszerű, pártatlan, tájékoztató jellegű kommunikációt folytattak. A bejelentővel semmiféle személyes kapcsolatban nem áll egyik rendőr sem, a panaszossal szemben pejoratív, sértő kijelentéseket nem tettek, magántermészetű élethelyzetüket nem vetítették ki rá.

Az intézkedést megelőzően, illetve azóta is folytatólagosan elmarad a fent említett gyermekláthatás biztosítása, amelyek miatt az apa rendőri intézkedést kér.

2) A rendőrség csatolta az intézkedésekről készült jelentéseket, valamint az eset adatlapokat is, azonban ezek kiegészítő, az eddigiekhez képest új információt nem tartalmaznak, ezért ezek ismertetésétől a Testület eltekint.

III.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-a intézkedés alá.

2019. március 8-án G. G. r. zászlós és P. J. r. főtörzszászlós intézkedett a panaszossal szemben, mivel K. G. (a gyermek apja) 2019. évben több esetben (minimum ötször) tett bejelentést, miszerint gyermekláthatási jogával szeretne élni, azonban ebben volt felesége (a panaszos) akadályozza.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. és 2. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében egyrészt általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését, másrészt szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A panaszos és gyermekének édesanyja között fennálló vitás jogi helyzetre a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezései alkalmazandók. Emellett a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) vonatkozó rendelkezéseit szükséges jelen panaszügyben figyelembe venni.

A Ptk. 4:178. § [A kapcsolattartás joga] (1) bekezdése szerint a gyermeknek joga, hogy különélő szülőjével személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn. A gyermeket nevelő szülő vagy más személy köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani. Ugyanezen törvényhely (2)-(3) bekezdései szerint a gyermektől különélő szülő – ha a bíróság vagy a gyámhatóság eltérően nem rendelkezik – jogosult és köteles gyermekével kapcsolatot tartani. A szülőnek joga van gyermekével kapcsolatot tartani akkor is, ha a szülői felügyeleti joga szünetel, kivéve, ha a gyermek vagy a gyermekkel közös háztartásban élő hozzátartozója sérelmére elkövetett cselekmény miatt elrendelt távoltartó határozat hatálya alatt áll.

A Ptk. 4:180. § [A kapcsolattartási jog tartalma] szerint a kapcsolattartási jog magában foglalja a gyermekkel való személyes találkozást, a gyermeknek a lakóhelyéről vagy a tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra történő elvitelét, a gyermekkel időszakonként, elsősorban az oktatási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttlétet, és kiterjed a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartására. A Ptk. 4:181. § [A kapcsolattartás rendezése] szerint a kapcsolattartásról a házassági vagy a szülői felügyelet rendezése iránti perben a szülők egyezsége köthetnek; egyezségük hiányában a kapcsolattartásról – kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból – a bíróság dönt. Ugyanezen törvényhely (4) bekezdése szerint, ha a kapcsolattartás kérdésében a bíróság döntött, a kapcsolattartás megváltoztatását a határozat jogerőre emelkedésétől számított két éven belül a bíróságtól lehet kérni. A Ptk. 4:185. § [A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása] kimondja, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtásáról a gyámhatóság gondoskodik.

A Gyer. Második része tartalmazza a szülői felügyelet és kapcsolattartás szabályait. A 27. § szerint a kapcsolattartás célja, hogy a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult személyek közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá, hogy a kapcsolattartásra jogosult szülő a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérje, tőle telhetően segítse. A kapcsolattartás formái a folyamatos, az időszakos és a felügyelt kapcsolattartás. A folyamatos kapcsolattartás magában foglalja a gyermekkel a gyermek szokásos tartózkodási helyén való személyes találkozást (a továbbiakban: meglátogatás), a gyermeknek a szokásos tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra, a visszaadás kötelezettségével történő elvitelét, meghatározott időtartamú külföldre vitelét, és a gyermekkel személyes találkozás nélkül történő rendszeres kapcsolattartást – így különösen a levelezést, a telefonkapcsolatot, illetve az informatikai eszköz útján való kapcsolatot –, az ajándékozást és a csomagküldést. Az időszakos kapcsolattartás magában foglalja a gyermekkel a tanítási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttlétet, a külföldre vitel lehetőségével vagy annak a gyermek érdekében való kizárásával. Nincs helye folyamatos kapcsolattartásnak az időszakos kapcsolattartás ideje alatt, a gyermeket gondozó szülőt megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartam alatt, amelynek mértéke a kapcsolattartásra jogosultat a kapcsolattartást

rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat szerint megillető időszakos kapcsolattartás időtartamát, ha a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat nem rendelkezik a kapcsolattartásra jogosultat megillető időszakos kapcsolattartás időtartamáról, a két hetet nem haladhatja meg. A gyermek érdekét veszélyeztető körülmény vagy felróható magatartás hiányában a kapcsolattartásra jogosulttól az elvitel, és – különösen, ha a kapcsolattartásra jogosult szülő szokásos tartózkodási helye külföldön van – a meghatározott időtartamú külföldre vitel jogát is magában foglaló kapcsolattartás nem vonható meg.

A Gyer. 29. §-a szerint a gyámhivatal vita esetében a kapcsolattartásról, vagy annak megváltoztatásáról bármelyik fél kérelmére dönt, kivéve, ha a szülő és a gyermek kapcsolattartásának megállapítása a Ptk. 4:181. § (1) bekezdése szerint a bíróság hatáskörébe tartozik.

A Gyer. 29/A. §-a kimondja, hogy a gyámhivatal a kapcsolattartást elsősorban tárgyalás megtartása során, a gyermeket gondozó szülő vagy más személy (kapcsolattartásra kötelezett) és a kapcsolattartásra jogosult egyezségével törekszik rendezni. A Gyer. előírja, hogy melyek az egyezség minimális tartalmi követelményei. A gyámhivatalnak az egyezség létrehozása során törekednie kell a felek és a korlátozottan cselekvőképes gyermek közötti megegyezésre. Nem lehet az egyezséget jóváhagyni, ha az ellen az ítélőképesége birtokában lévő gyermek kifejezetten tiltakozik. Az egyezséget a gyámhivatal jóváhagyja és határozatba foglalja, ha az megfelel a gyermek érdekének, véleményének és a kapcsolattartás céljának. Az egyezség jóváhagyásával egyidejűleg a feleket tájékoztatni kell a kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése és megvonása következményeiről. Az időszakos kapcsolattartás időtartamát a gyermek életkorának és fejlettségének megfelelően kell meghatározni. Tanköteles gyermek esetén a tanítási szünetek időpontjára és tartamára az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjét meghatározó rendeletében foglaltak az irányadók. Egyezség hiányában a gyámhivatal – a kapcsolattartás céljának megfelelően – a Ptk. 4:181. § (2) bekezdésében meghatározott szempontok alapján, a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett méltányos érdekére, körülményeire, valamint a gyermek korára, egészségi állapotára, tanulmányi előmenetelére tekintettel, a gyermek érdekében dönt.

A Gyer. 30. §-a rendelkezik – egyebek mellett – a feleket terhelő tájékoztatási kötelezettség és az elmaradt kapcsolattartás pótlása kérdéséről. A kapcsolattartást akadályozó körülményekről a felek előzetesen, lehetőség szerint írásban vagy egyéb igazolható módon, késedelem nélkül tájékoztatják egymást. Az elmaradt kapcsolattartást pótolni kell, ha az a kapcsolattartásra jogosultnak fel nem róható okból maradt el, feltéve, hogy a jogosult a kapcsolattartást szabályozó döntésben foglaltak szerint eleget tett előzetes tájékoztatási kötelezettségének vagy az előre nem látható akadályok felmerülését utólag igazolja. Az elmaradt kapcsolattartás pótlása nem veszélyeztetheti a gyermek egészséges fejlődését.

A Gyer. részletesen szabályozza a kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése és megvonása kérdéseit (ide tartozik az is, hogy a gyámhivatal a már megállapított kapcsolattartási jogot a gyermek érdekében, kérelemre, korlátozza, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére visszaél. Visszaélésnek, felróható magatartásnak minősül az is, ha a jogosult nem a bíróság vagy a gyámhivatal döntésének megfelelően él kapcsolattartási jogával) (31. §). Lehetőség van arra is, hogy a gyámhivatal a korábban megállapított kapcsolattartást megváltoztassa (32. §)

A kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat végrehajtása szabályait a Gyer. 33. §-33/B. §-ai rendezik. Eszerint kapcsolattartás elmaradása esetén végrehajtás iránti kérelem benyújtásának van helye a kapcsolattartás pótlására (a kapcsolattartásra) – a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban – előírt határidő elteltétől, illetve a gyermek fejlődését veszélyeztető magatartás tudomásra jutásától számított 30 napon belül. A gyermek fejlődését pedig

veszélyezteti, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a kapcsolattartást rendező egyezségben, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatban foglaltaknak önhibájából ismételten nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, és ezáltal nem biztosítja a zavartalan kapcsolattartást. Ha a gyámhivatal megállapítja az önhiba fennállását, végzéssel elrendeli a végrehajtást. (Ekkor többféle lehetősége van a gyámhivatalnak: a mulasztó felet felhívja, hogy a végzés kézhezvételét követően esedékes kapcsolattartásnak a kapcsolattartásra vonatkozó határozat szerinti időpontban és módon tegyen eleget, illetve hagyjon fel a gyermeknek a másik fél ellen történő nevelésével, avagy felhívja, hogy a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartás pótlását a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb 6 hónapon belül biztosítsa, és megjelöli a pótlás végső határidejét. A mulasztó felet figyelmezteti az előzőek szerinti kötelezettség önhibájából történő nem teljesítésének jogkövetkezményeire, és egyúttal a meghatározott cselekmény végrehajtása esetén igénybe vehető eszközök valamelyikét alkalmazza, továbbá erre irányuló kérelem esetén kötelezi a kapcsolattartás megghiúsítása folytán keletkezett igazolt költségek viselésére. Ezen túlmenően, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a végrehajtást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhivatal kérelemre végzéssel a család- és gyermekjóléti központ kapcsolatügyeletének, illetve a család- és gyermekjóléti szolgálatnak a közreműködését vagy a védelembe vétel elrendelését kezdeményezheti, ha a kapcsolattartás gyakorlása konfliktusokkal jár, folyamatosan akadályokba ütközik, illetve a felek között kommunikációs zavarok állnak fenn, dönt a feleknek a kapcsolattartás megszervezésére vonatkozó – a kapcsolattartás érdemét nem befolyásoló – kérelméről, így a gyermek átadásának és átvételének helyéről, időpontjának kismértékű változtatásáról, valamint az abban közreműködő személyekről. (Ezen intézkedések meghozatalára a végrehajtást elrendelő végzés jogerőre emelkedésétől számított általában 1 éven belül van lehetőség, illetve 2 éven belül van lehetőség, ha legalább 2 alkalommal bírság kiszabására került sor a végrehajtás elrendelésétől számított 1 éven belül. Amennyiben pedig a kapcsolattartásra kötelezett neki felrőhatóan akadályozza a gyermeknek a kapcsolattartásra jogosulttal való kapcsolata kialakítását, fenntartását, vagy a gyermeket bizonyíthatóan folyamatosan a kapcsolattartásra jogosult ellen neveli és a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatnak a végrehajtási intézkedések ellenére sem tesz eleget, a gyámhivatal kétféle dolgot tehet. Egyrészt a szülői felügyeleti jog rendezése (vagy a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése) iránt pert indíthat, feltéve, hogy az a kiskorú gyermek érdekében áll, és azt a szülő vagy harmadik személy is kéri, másrészt feljelentést tesz kiskorú veszélyeztetése vagy kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása miatt.

A fentiekből kitűnik tehát, hogy a kapcsolattartás szabályozása elsősorban a felek megállapodásával, egyezségével, vagy gyámhatósági, illetve gyermek-elhelyezési per esetén bírósági határozattal történik. A bíróság vagy végzéssel jóváhagyja a felek egyezségét e tekintetben, vagy a hatályos jogszabályi keretek között (Ptk., Gyer.) szabályozza a gyermek láthatását. A fentiekből az is látható, hogy a Ptk. szűkös előírásait, ahogyan a bíróság határozattal rendezett kapcsolattartás előírásait a Gyer. tölti ki részletes tartalommal (pl. a folyamatos és az időszakos kapcsolattartás viszonyával), hiszen az ítélet célja csupán egy végrehajtható és nyomon követhető keret kialakítása, melynek végrehajtásáról önkéntes teljesítés hiányában vagy vita esetén a gyámhatóság gondoskodik, akinek eljárására pedig a Gyer. előírásai vonatkoznak.

Jelen esetben a rendőrségi dokumentációból kiderül, hogy a panaszos a bírói döntés ellenére nem adta át a gyermeket az apának láthatásra.

Az apa a Sz. Törvényt * számú határozata alapján minden páros hét péntek 16 órától vasárnap este 18 óráig gyakorolhatja kapcsolattartási jogát a gyermekkel. A panaszos saját beadványában rögzítette, hogy az apa egyértelműen közölte, hogy nem szeretné ismét elcserélni a hétvégét, amelyet egyébként éppen a panaszos jelölt meg egy korábbi elmaradt kapcsolattartás pótlására. Az apa közölte, hogy a kapcsolattartásról szóló bírói döntésnek megfelelő helyen és időpontban átveszi a gyermeket, és megoldja a gyermek hétvégi programjaira való eljutást is. Az apa későbbi

kísérletei, hogy kommunikálni tudjon a panaszossal, sikertelenek voltak. Mindezekre tekintettel az apa bejelentése nyomán a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett arra irányulóan, hogy a tényállásról a helyszínen meggyőződjenek, és amennyiben szükséges, további intézkedéseket tegyenek.

Mindezekre tekintettel a panaszost indokoltan vonták intézkedés alá, ezáltal nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület ezt követően a szolgálati fellépés módját vizsgálta.

A panaszos állítása szerint a rendőrök nem mutattak semmilyen iratot, hanem minden átmenet nélkül letámadták, hogy miért nem adta oda a gyermeket 16 órakor.

A rendőri előadás szerint a napszaknak megfelelő köszönéssel megszólították a panaszost, majd közölték az intézkedésük célját.

Az Rtv. 20.§ (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A Testület korábban már számos állásfoglalásban kifejtette, hogy az intézkedés formai kellékei közül csak azoknak az elmaradása tekinthető alapjogi sérelem okozására alkalmasnak, amelyek az érintett számára a későbbi jogérvényesítéshez esetlegesen szükséges információt hordoznak (pl. az intézkedő rendőr kilétére, az intézkedés céljára vonatkozó közlés), míg azon kellékek (tisztelgés, köszönés, stb.) elmaradását, amelyek ilyen információt nem tartalmaznak, nem tekinti a Testület alapjogi sérelmet okozó mulasztásnak.

A Testület az ügy gondos mérlegelése során megállapította, hogy a panaszosi állítás is alátámasztja a rendőri álláspontot, mely szerint közölték az intézkedés célját, mivel a panaszos maga is leírja beadványában, hogy rögtön „letámadták”, hogy miért nem adta át a gyermeket 16 órakor. A panaszos azt sérelmezte, hogy semmilyen „iratot” nem mutattak neki a rendőrök, azonban erre az intézkedés megkezdéséhez nincs szükség. A gyermeke és apja közötti kapcsolattartást rendező bírósági döntés pedig a panaszos birtokában volt, ezt nem a rendőrök feladata bemutatni az intézkedés megkezdésénél.

Nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a szolgálati fellépés módja által.

3) A Testület vizsgálta, hogy az intézkedők megfelelően derítették-e fel a tényállást, a felek meghallgatásának aspektusából.

A panaszos előadása szerint őt nem hallgatták meg, valamint a gyermekével az ő jelenléte nélkül beszéltek, neki nem hagyták, hogy jelen legyen.

A rendőrségi dokumentáció tartalma szerint a panaszost meghallgatták, amint megérkeztek a helyszínre, a panaszos által elmondottakat a jelentéseikben is rögzítették. A gyermek próbájának végét követően, a kimenet során a gyermek irányába a panaszos azt sulykolta, hajtogatta, hogy ne menjen el az apjával. Láthatóan befolyásolható, akaratát elnyomó magatartást tanúsított vele szemben. Az ilyen esetekben bevett gyakorlat, hogy semleges környezetben, az apától és anyától is külön meghallgatásra kerül az érintett kiskorú, hogy mit szeretne, hogyan viszonyul a kapcsolattartásra jogosult szülőhöz.

A rendőri dokumentáció alapján egyértelműen megállapítható, hogy a panaszost az ügyben meghallgatták, az általa elmondottakat jelentésben rögzítették, ezáltal nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Indokolt volt továbbá a gyermek meghallgatása az anya jelenlétében, azonban nem a közvetlen fizikai közelségében, mivel ezáltal biztosították a semleges környezetet számára. Ezáltal sem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

4) A Testület vizsgálta a panaszossal szemben alkalmazott hangnemet és bánásmódot.

a) A panaszos állítása szerint a rendőrök sértő hangnemben, folyamatosan számonkérték, és vádolták, például azzal, hogy az apa már 85 napja nem látta a fiát, hogy miért nem adja oda a gyermeket, hogy biztos nem volt véletlen, hogy elvették tőle a nagyobbik gyereket, hogy meri ezt megcsinálni és mi az, hogy nem adja oda a gyereket. Megalázó, kioktató módon bántak a panaszossal, nem kérdeztek semmit, nem voltak kíváncsiak az álláspontjára, csak vádaskodtak.

A rendőrök eljárását azért sérelmezi a panaszos, mert megsértették emberi méltóságában, úgy beszéltek vele, mintha a volt férje szócsövei lettek volna. Vádolták, cinikusak, számonkérőek voltak. A gyerekekre nem voltak tekintettel, megalázó, méltánytalan helyzetet teremtettek az intézkedésük során.

A rendőrségi álláspont szerint a panaszossal szembeni intézkedés során mindvégig kulturált, higgadt, szakszerű, pártatlan, tájékoztató jellegű kommunikációt folytattak. A bejelentővel semmiféle személyes kapcsolatban nem áll egyik rendőr sem, a panaszossal szemben pejoratív, sértő kijelentéseket nem tettek, magántermészetű élethelyzetüket nem vetítették ki rá.

b) A panaszosi állítás szerint a rendőrök azt mondták neki, hogy hívja ki a gyermeket, beszélni akarnak vele. Az alacsonyabbik rendőr megfenyegette a panaszost, hogy majd ő kihívja a gyermeket, ha a panaszos nem teszi meg azonnal. A panaszos nem szeretne volna, hogy a zenekari próbáról, ami még tartott, rendőrök hívják ki a gyermeket. Hiába kérte, hogy a gyermek várhassa meg a zenekari próba végét, még egyszer utasították, ezért kihívta a gyermeket.

A rendőrök álláspontja szerint az intézkedés során a zenekari próbának vége volt, kimentek a gyerekek, nem hívták ki a gyermeket a próbáról.

A Testület a panasz hangnemre vonatkozó része tekintetében utal az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri

hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”.

A Testület a két fél előadásának alapos mérlegelését követően az egymásnak ellentmondó rendőri és panaszosi állítások miatt nem tudott megnyugtatóan állást foglalni tekintetben, hogy a rendőrök által alkalmazott hangnem és bánásmód megfelelő volt-e, ezért csakis arra az álláspontra helyezkedhet, hogy a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület megállapította, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljárásához fűződő joga a rendőri intézkedés foganatosítása által. A szolgálati fellépés módja megfelelő volt, nem sérült általa a panaszos tisztességes eljárásához való joga. A rendőri jelentésekből kitűnik, hogy a panaszost meghallgatták az intézkedés kezdetekor, ezáltal nem sérült a panaszos tisztességes eljárásához való joga. Az intézkedők megfelelően jártak el továbbá, mikor a gyermeket meghallgatták a panaszos közvetlen jelenléte nélkül is, ezáltal nem sérült a panaszos tisztességes eljárásához való joga. A hangnem és a bánásmód aspektusában nem megállapítható a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme, mivel a kérdés eldöntéséhez nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű bizonyítási eszköz.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. június 13.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné Dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag